

1878. október 21-én született Krúdy Gyula

Szindbád úr,

Grand Hotel Túlvilág
Nagyszálló
Krúdy Gyula úrnak

Az ifjú Krúdy

Legkedvesebb tabáni kocsmája

száz esztendőös Szindbád úr, folytonosan úton levő, halálból is visszatérő gavallér, mi hír van az Aranykéz utcában? A fehér kályhában, mint egy Andersen mesében, pitteg-pattog-e még a tűz, szállnak-e a koresolyázó ladyk a lámpaernyőn, az órának olyan-e a hangja, mint a harangütés éjszaka egy ó-német városka felett; játszanak-e még kegyelmek landknechtet hármásban az aranyműves úrral? Vagy a Pattantyús utcában lépked most éppen az őszi avaron, s a Vörös ökör, a Fehér ló, esetleg a Vadászkiűrt felé veszi az útját, hogy oda-benn aztán a barátságos lámpafény-nél, jóféle piros bor mellett aranyművesnek, papírkereskedőnek, tánciskolából hazatérő kancsal lányok elcsábításának és megszőktetésének módozatairól ábrándozzék? Kinek a népi zenekara muzsikál most a Régi Arabs Szürkéhez címzett vendégfogadóban, mulatós Szindbád úr? S a tabáni kiskocsmákban milyen bort mérnek? Tüzeset-e, mint a babái szíve? Szolgálnak-e fel a hetérőnek velőskoncot, kacsapecsenyét vörös káposztával, fácánt

magyar gesztenyével, főtt marhahúst paradicsommártással, fiatal hagymával? Ha a vendéglős ad magára valamit, biztosan van fiatal hagymája. Vagy már csak rostonsülteket, vegyes húsokat emlegetnek arrafelé is a mogorva pincérek, jóévtágyú Szindbád úr?

Kinek küldözgetnek most rajongó hangú, gyöngédséggel, szerelemmel és helyesírási hibákkal teli illatosított leveleket a budai meg a felvidéki szép-asszonyok, küldözgetnek-e ábrándozó, élheterlen hajósnak egyáltalán? Megváltoztathatták ám a múltó évek szép-asszonyainkat, s ezt kegyelmed nálamnál bizonyosan sokkal jobban tudja. Még azt a százhetet is, aki Szindbád urat viszontszerette... Hát még azt a százhetnél többet, akik ábrándvilágában piros karikákon hinláztak. Akiket mind szeretni szeretett volna.

Mert hogy megváltozott a tájék is, amelyen kegyelmed, Szindbád úr, hajós léttére gyalogszerrel, rossz talyigán, vasúti kocsiában, csengős szánon barangolt végig. Hol van már a podolini főerdész úr forrázott rák színű piros bekecse, mely a legszebb bekecs volt a Kárpátok alatt, mi lett a

felvidéki tánciskolából, s a vendégfogadóból a Poprad partja közelében? Hol a fiatalkori város — völgyben és piros háztetőkkel, ahol a barna híd ódon ívej alatt színes kavicsok felett vágatott egy tiszta folyó...? Mi lett az alföldi akácfas városból, ahol a temető a dombon volt, amely dombot a nagyuló kisvárosiak hegynek neveztek? A kerti házból, ahol akkor éppen Bacsó kertész mellett virrasztottak? Megismernék-e a hajóst, ha erre járna, el tudnának-e még beszélgetni vele?

Ulők itt a levélpapiros és kegyelmed könyvél fölfe görnyedve, Szindbád úr, s odakünn egyszerre megszólalnak a csengők a lovak szerszámján, hangtalanul hullani kezd a hó. Mint ha csak magam is jól beboroztam volna a késmárki vendégfogadóban. Hirtelen a pürkölt dió szaga, valamint a friss kalács illata üti meg az orrom... Valahol a szomszédságban pedig, talán éppen az Arabs Szürkéhez címzett vendégfogadóban rég elfeledett szomorú nótába kezd a Piros Flórián népi zenekara.

DUDAS KAROLY